

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

พระเจ้าพิมพิสาร

พระเจ้าพิมพิสาร^๑ เป็นกษัตริย์ครองเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ สืบต่อจากพระราชบิดา เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะออกผนวชแล้ว ได้เสด็จไปประทับอยู่ที่ปถุชวันบรรพต แคว้นมคธ เมื่อพระเจ้าพิมพิสารได้ข่าวจึงเสด็จไปนมัสการ และชักชวนให้สละเพศบรรพชิตมาครองราชย์ด้วยกัน เมื่อได้รับคำปฏิเสธจึงขอคำปฏิญาณว่า หากทรงค้นพบสิ่งที่แสวงหาเมื่อใด ขอให้มาสอนพระองค์เป็นคนแรก

ด้วยเหตุนี้ พระพุทธเจ้าเมื่อโปรดปัญจวัคคีย์ โปรดพระยสะและสหายมีพระอรหันต์ จำนวน ๖๐ องค์ ทรงส่งไปประกาศพระศาสนายังแคว้นต่าง ๆ แล้วพระองค์จึงเสด็จมุ่งตรงไปยังเมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ เพื่อเปลื้องคำปฏิญาณที่ประทานให้กับพระเจ้าพิมพิสารนั่นเอง

พระพุทธองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า พระเจ้าพิมพิสารเป็นผู้นำแคว้นใหญ่ ถ้าพระเจ้าพิมพิสารทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแล้ว ประชาชนคนอื่น ๆ ก็จะดำเนินรอยตาม ทรงดำริเช่นนี้จึงเสด็จไปยังเมืองราชคฤห์

สมัยนั้น พระเจ้าพิมพิสารและชาวเมืองเคารพนับถือชฎิลสามพี่น้องอยู่ พระองค์จึงต้องไปโปรดสามพี่น้องก่อน เมื่อพระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมโปรดชฎิลสามพี่น้องสละลัทธิความเชื่อดั้งเดิมนั้นมาเป็นสาวกของพระองค์หมดแล้ว ก็พาสาวกใหม่จำนวนพันรูปไปพักยังสวนตาลหนุ่มใกล้เมืองราชคฤห์

เมื่อพระเจ้าพิมพิสารได้สดับข่าวนี้ จึงเสด็จพร้อมประชาชนจำนวนมากไปยังสวนตาลหนุ่ม ได้เห็นอาจารย์ของตนนั่งคุกเข่าประคองอัญชลี ต่อพระพุทธเจ้าประกาศเหตุผลที่สละลัทธิความเชื่อถือเดิมหันมานับถือพระพุทธศาสนา ก็หายสงสัย ฟังธรรมของพระพุทธเจ้าแล้วนับถือพระรัตนตรัย และถวายภัตตาหารแด่พระพุทธเจ้า พร้อมภิกษุสงฆ์ที่พระราชวังในวันรุ่งขึ้น

หลังจากนั้นไม่กี่วันก็ถวายสวนไผ่นอกเมืองให้เป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา เรียกว่า **วัดเวฬุวัน** เวฬุวันนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า **กัลปนิวาปสถาน** คือสถานที่ให้เหยื่อแก่กระแต

พระเจ้าพิมพิสารเป็นคนแรกที่ทำพิธีกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย เรื่องมีอยู่ว่า หลังจากถวายวัดเวฬุวันแล้วคืนนั้น พระเจ้าพิมพิสารทรงฝันร้าย เห็นพวกเปรตมาร่ำร้องอยู่ต่อหน้าหน้าเกลียดน่ากลัวมาก รุ่งเช้าขึ้นมาพระองค์เสด็จไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า เมื่อทรงทราบว่าเปรตเหล่านั้นเคยเป็นพระญาติของพระองค์มาขอส่วนบุญและได้รับคำแนะนำให้กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้พวกเขา

^๑ <http://www.dhammathai.org/sawok/sawok04.php>

วันต่อมา พระเจ้าพิมพิสารจึงได้นิมนต์พระพุทธเจ้า พร้อมภิกษุสงฆ์ไปเสวยภัตตาหารในพระราชวัง แล้วกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลแก่พวกเปรตเหล่านั้น ตกตึกคืนนั้นพวกเปรตมาปรากฏโฉมอีก แต่คราวนี้หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสขอบคุณที่แบ่งส่วนบุญให้แล้วก็อันตรธานหายวับไป

พระเจ้าพิมพิสารทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างเข้มแข็ง จนแว่นแคว้นของพระองค์มีชื่อเสียงขจรขจายไปทั่วว่าเป็นดินแดนแห่งพระธรรม ทรงเป็นพระโสดาบัน มีพระอัศรมเหสีพระนามว่า โกศลเทวี หรือ เวเทหิ เป็นพระกนิษฐาของพระเจ้าปเสนทิโกศล พระเจ้าปเสนทิโกศลก็ได้พระกนิษฐาของพระเจ้าพิมพิสารเป็นพระมเหสีเช่นกัน พระเจ้าพิมพิสารมีพระโอรสนามว่า **อชาตศัตรู** (ผู้เกิดมาไม่เป็นศัตรู) ในช่วงตั้งครรภ์พระนางเวเทหิ ทรงแพ้พระครรภ์ใคร่เสวยพระโลหิตของพระสวามี โหราจารย์ทำนายว่าพระโอรสองค์นี้จะทำปิตุฆาต แต่พระเจ้าพิมพิสารก็มีทรงแยแสต่อคำทำนาย

เมื่อพระโอรสประสูติแล้ว ทรงให้การศึกษาอบรมเป็นอย่างดี เจ้าชายน้อยก็อยู่ในพระโอวาทเป็นอย่างดี แต่พอเจ้าชายน้อยได้รู้จักพระเทวทัต ถูกพระเทวทัตล้างสมองให้เห็นผิดเป็นชอบ จนจับพระเจ้าพิมพิสารขังคุก ให้อดพระกระยาหารหมายใจว่าจะให้สิ้นพระชนม์

พระเจ้าพิมพิสาร ได้เสด็จเดินจงกรมยังชีพอยู่ในคุกได้ด้วยพุทธานุสสติคือ มองลอดช่องหน้าต่าง ทอดพระเนตรดูพระพุทธเจ้าเสด็จขึ้นลงเขาคิชฌกูฏพร้อมภิกษุสงฆ์ทุกวัน

พระเจ้าอชาตศัตรู เมื่อรู้ว่าเสด็จพ่อยังเดินอยู่ได้ กษัตริย์อกตัญญูก็สั่งให้เอามิดโกนเหียนพระบาท เอาเกลือทา อย่างด้วยถ่านไฟร้อน พระเจ้าพิมพิสารทนทุกขเวทนาไม่ไหวก็สิ้นพระชนม์ ณ ที่คุมขังนั้นแล

พระเจ้าพิมพิสารเป็นกษัตริย์ผู้ทรงธรรมทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี ทำให้พระพุทธศาสนา หยั่งรากลงในแคว้นมคธและเจริญแพร่หลายชั่วระยะเวลาอันรวดเร็ว ชาวพุทธจึงควรระลึกถึงพระคุณของพระองค์ ในข้อนี้

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ